

PREDKLADACIA SPRÁVA

Cieľom materiálu je informovať vládu SR o aktuálnom stave projektu verejno-súkromného partnerstva „Výber koncesionára pre prevádzku, údržbu a rozvoj Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS)“ a upozorniť na kľúčové zistenia a riziká identifikované pri vykonaní finančnej, technickej, právnej, legislatívnej a regulačnej analýzy Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a. s. (BTS) (ďalej len „BTS“) v súvislosti s plnením úlohy B.1. uznesenia vlády SR č. 594 zo dňa 19. decembra 2018. Na základe zhrnutia zistení z vykonaných analýz bol vypracovaný tento informatívny materiál pre vládu SR.

Analýza aktuálneho finančného a technického stavu spoločnosti BTS neindikuje závažné zistenia, ktoré by tvorili prekážku pri realizácii koncesnej stratégie. Letisku sa darí zlepšovať finančnú situáciu hlavne v dôsledku zvýšeného dopytu po službách. Prevádzkové ukazovatele v roku 2019 na úrovni 2,3 mil. cestujúcich a 24,5 tis. ton leteckého nákladu držia výkonnostný potenciál z roku 2018. Letisko priebežne realizuje rekonštrukciu najzaťaženejších plôch vzletových a pristávacích dráh, rolovacích ako aj pojazdných dráh, čím sa životnosť dráhového systému predĺži na obdobie nasledujúcich 15 rokov. V roku 2018 spoločnosť BTS realizovala investície do zvýšenia technického a bezpečnostného štandardu letiska. Kapacita dráhového systému ako aj terminálov postačuje aktuálnemu aj prognózovanému pohybu lietadiel a počtu cestujúcich podľa koncesného modelu. Úverové zaťaženie letiska je stále vysoké, no manažmentu spoločnosti BTS sa podarilo dohodnúť refinancovanie klubového úveru s výhodnou úrokovou mierou, tak aby bol finančný plán spoločnosti v nasledujúcom období udržateľný.

Vážne riziká, ktoré majú zásadný vplyv na realizáciu projektu identifikovala právna, legislatívna a regulačná due diligence spoločnosti BTS. Analýza poukazuje najmä na nedostatočnú legislatívnu úpravu pre možnosť implementácie koncesnej stratégie, ako aj možnosť zveriť prioritný infraštruktúrny majetok do nájmu koncesionárovi. Identifikácia významných rizík vychádza zo Správy o právnom audite Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) formou právnej, legislatívnej a regulačnej due diligence zo dňa 19. júla 2019.

V rámci predkladaného materiálu sú definované najvýznamnejšie riziká, ktoré sú zásadné pre úspešnú realizáciu projektu a predstavujú vážnu bariéru pre vstup strategického investora do koncesných vzťahov, alebo znižujú cenový odhad Letiska Bratislava s predpokladom ich negatívnej projekcie vo finálnych ponukách uchádzačov o koncesiu letiska.

Právna úprava o prevádzke verejných letísk, akým je aj Letisko Bratislava, obsiahnutá v zákone č. 136/2004 Z. z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z. (ďalej len „Zákon o letiskových spoločnostiach“ a „Zákon o civilnom letectve“) nie je jednoznačná. Vzhľadom na význam transakcie a z dôvodu právnej istoty zamýšľaných právnych vzťahov a ich účastníkov, musí právna úprava vytvárať jednoznačný základ vzťahov vzniknutých na základe Koncesnej zmluvy. Je vhodné, aby zákon jasne pomenoval možnosť zabezpečiť prevádzku verejného letiska aj prostredníctvom Koncesionára. V rámci konkrétnych požadovaných zmien legislatívneho rámca je vhodné upraviť právny rámec prevzatia prevádzky letiska koncesionárom teda vstup strategického partnera do koncesie a zároveň aj právny rámec spätného prevzatia prevádzky letiska po ukončení koncesie.

Vo vzťahu k forme koncesie, resp. PPP projektu, je vhodné zákonne upraviť základný rámec pre zriadenie a činnosť spoločnosti koncesionára prevádzkujúcej letisko keďže za súčasnej legislatívnej úpravy môže letiskovú spoločnosť založiť len štát podľa § 4 ods. 1 Zákona o letiskových spoločnostiach. Konanie o vydanie povolenia na prevádzkovanie letiska podľa Zákona o civilnom letectve je veľmi komplexným procesom, ktorý sa viaže ku konkrétnemu letisku (povolenie nemá generálny charakter). Dopravný úrad vyhodnocuje splnenie viacerých kritérií, najmä stavebno-technických, personálnych, bezpečnostných, majetkovo-právnych a pod. S cieľom zabezpečiť bezproblémový plynulý prechod prevádzky Letiska Bratislava z letiskovej spoločnosti BTS na Koncesionára je možné zvážiť precizovanie právnej úpravy a uvedenie osobitných pravidiel a podmienok udelenia súhlasu/povolenia pre Koncesionára, ktorý preberá prevádzku už existujúceho a fungujúceho verejného letiska. Obdobný mechanizmus by sa mal aplikovať aj pri spätnom prevzatí prevádzky zo strany BTS pri ukončení koncesnej zmluvy.

Vykonaná analýza ďalej identifikovala, že časť letiskovej infraštruktúry prioritného infraštruktúrneho majetku (ďalej len „PIM“) nie je vo výlučnom vlastníctve BTS alebo štátu. Zákonný rámec však stanovuje, že pozemky pod strategickou infraštruktúrou v zmysle § 2 ods. 1 Zákona o letiskových spoločnostiach musia byť len vo vlastníctve štátu alebo vo vlastníctve letiskovej spoločnosti. Súčasná situácia predstavuje nesúlad so znením zákona, a preto je potrebné tento stav čo najskôr odstrániť.

Správa poukazuje tiež na to, že zákon neumožňuje spoločnosti BTS prenajímať PIM. Zákon o letiskových spoločnostiach dáva túto možnosť len štátu vo vzťahu k ním vlastnenému PIM. Táto situácia sa preto nedá aplikovať na pripravenú zmluvnú štruktúru koncesie, keďže spoločnosť BTS je samostatným subjektom vlastníckeho práva a PIM v jeho vlastníctve nie je vlastníctvom Ministerstva dopravy a výstavby SR.

Realizácia projektu koncesnej stratégie je priamo podmienená opísanými rizikami. S cieľom zlepšiť pozíciu spoločnosti BTS pred pokračovaním projektu a vyhlásením verejného obstarávania Ministerstvo dopravy a výstavby SR začne proces smerujúci k eliminácii definovaných rizík a pripraví podmienky, resp. legislatívny rámec pre realizáciu koncesie Letiska Bratislava. Tento proces môže byť realizovaný viacerými spôsobmi, a to jednak v zákone o civilnom letectve a/alebo prípadne v zákone o letiskových spoločnostiach a/alebo v osobitnom predpise. V takom prípade bude nevyhnutná úprava časového harmonogramu projektu a posun termínu úloh B.1., B.2, B.3. vyplývajúcich z uznesenia vlády SR č. 594/2018. Po eliminovaní predmetných rizík bude proces výberu koncesionára na prevádzku, údržbu a rozvoj Letiska M. R. Štefánika – Airport Bratislava a. s. (BTS) ďalej pokračovať.